

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga. Vytauto Didžiojo a. 1, 39143 Pasvalys,
tel. 8 451 54 034, 8 658 34 232, el. p. kontrole@pasvalys.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620240.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai
Vytauto Didžiojo a. 1, Pasvalys

Pasvalio rajono savivaldybės Merui
Vytauto Didžiojo a. 1, Pasvalys

Pasvalio rajono savivaldybės
Administracijos direktoriui
Vytauto Didžiojo a. 1, Pasvalys

AUDITO IŠVADA

2023 m. liepos 12 d. Nr. AI-2
Pasvalys

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome Pasvalio rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, išskyrus išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, Pasvalio rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupės 2022 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2022 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

PAGRINDAS PAREIKŠTI SĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Nustatėme finansinės būklės ataskaitos ilgalaikio turto ir finansavimo sumų, trumpalaikio turto ir įsipareigojimų bei grynojo turto straipsnių; veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų bei kitos veiklos rezultato straipsnių; grynojo turto pokyčių ataskaitos kitų rezervų straipsnio duomenų iškraipymų, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti (detali informacija ataskaitos 1 skyriaus 1.1 poskyryje), kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose:

- 1) Negalėjome patvirtinti 16 105,7 tūkst. Eur infrastruktūros ir kitų statinių, 14 843,7 tūkst. Eur finansavimo sumų ir 1 262 tūkst. Eur grynojo turto sumų teisingumo dėl klaidų vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaitoje; dalis šių vienetų neapskaityta arba apskaityta simboline verte; nesutampa apskaitos registrų duomenys su Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintais kelių (gatvių) sąrašais ir duomenimis nekilnojamojo turto registre; ne visi vietinės reikšmės keliai ir gatvės inventorizuoti ir/ar teisiškai įregistruoti.

- 2) Negalėjome patvirtinti 44,5 tūkst. Eur kilnojamųjų kultūros vertybių ir atitinkamai 12,8 tūkst. Eur finansavimo sumų ir 31,7 tūkst. Eur grynojo turto sumų teisingumo, nes daugiau kaip 60 proc. kilnojamųjų kultūros vertybių nėra įvertinta tikrąja verte;
- 3) Negalėjome patvirtinti 612,5 tūkst. Eur ilgalaikio turto, 276,2 tūkst. Eur trumpalaikio turto ir atitinkamai 550,2 tūkst. Eur finansavimo sumų, 289,7 tūkst. Eur įsipareigojimų, 48,8 tūkst. Eur grynojo turto likučių dėl netinkamai atliktos metinės turto ir įsipareigojimų inventORIZACIJOS įstaigose;
- 4) 8,8 tūkst. Eur trumpalaikio turto ir grynojo turto straipsnių duomenų teisingumo Pasvalio kultūros centre negalėjome patvirtinti dėl atsargų tvarkymo nesivadovaujant VSAFAS reikalavimais.
- 5) 4,9 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamos ir 8,5 tūkst. Eur pagrindinės veiklos sąnaudos padidintos, o kitos veiklos pajamos ir sąnaudos tomis pačiomis sumomis sumažintos Pasvalio sporto mokykloje dėl finansinės apskaitos tvarkymo nesivadovaujant VSAFAS reikalavimais.

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrįsti.

BESĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome Pasvalio rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, Savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

PAGRINDAS PAREIKŠTI BESĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų besąlyginei nuomonei dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrįsti.

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ BEI TURTO VALDYMO IR NAUDOJIMO

Mes atlikome Savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo, kitų piniginių išteklių bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais atitikties auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus išvados skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti dėl Savivaldybės lėšų bei turto valdymo ir naudojimo“ apibūdintų dalykų poveikį, Savivaldybės 2022 metų biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais parengtas, patvirtintas, patikslintas ir vykdytas laikantis teisės aktų reikalavimų, o lėšos bei turtas valdomi, naudojami, disponuojama jais teisėtai ir naudojami įstatymų nustatytiems tikslams.

PAGRINDAS SĄLYGINEI NUOMONEI PAREIKŠTI DĖL SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ BEI TURTO VALDYMO IR NAUDOJIMO

Savivaldybės tarybos patvirtinto vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo (toliau – Kelių sąrašas) ir apskaitos duomenys nesutampa, nustatėme klaidų ir neatitikimų tiek apskaitos registruose, tiek Kelių sąraše. Nekilnojamojo turto registre įregistruota tik apie 65 proc. visų vietinės reikšmės kelių ir gatvių ilgio (žr. ataskaitos 1 skyriaus 1 poskyrį).

Neužtikrinamas tinkamas Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas ir apskaita, nes sveikatos priežiūros įstaigoms perdavus turtą valdyti pagal patikėjimo sutartį, prieš tai galiojusios turto panaudos sutartys Nekilnojamojo turto registre neišregistruotos, analogiškai patikėjimo teisė Nekilnojamojo turto registre nesutvarkyta grąžinus nereikalingas patalpas ir jas perdavus kitiems subjektams. Savivaldybės nuosavybė teisė neregistruota daliai pastatų, kuriais naudojasi sveikatos priežiūros įstaigos, be to šie pastatai teisės aktų nustatyta tvarka neperduoti sveikatos priežiūros įstaigoms, mokyklų struktūriniai padaliniai naudojami kitiems Savivaldybės juridiniams asmenims priklausančiomis patalpomis be teisinio pagrindo. Valstybinės žemės panaudos sutartys sudarytos ir įregistruotos Pasvalio rajono savivaldybės vardu, tačiau panaudos sutartys ir valstybinė žemė apskaitytos Savivaldybės biudžetinių įstaigų, kurios tiesiogiai naudojasi žeme, apskaitos registruose (žr. 3 skyriaus 1 poskyrį).

Neužtikrinamas efektyvus turto ir lėšų valdymas bei naudojimas Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje, nes Mokyklos padalinių šildymo kaštai yra labai dideli, daugiafunkcio centro veiklos poreikis abejotinas dėl prasto lankomumo, o mokinių pavėžėjimas mokykliniais autobusais organizuojamas neatsakingai (žr. 3 skyriaus 2 poskyrį).

Būtina imtis veiksmų, mažinančių nuostolių kompensacijas už keleivių pavėžėjimą visuomenei būtinais maršrutais. Savivaldybėje nėra nustatytų kriterijų, kuriais vadovaujantis priimtas sprendimas dėl visuomenei būtinų maršrutų organizavimo būtinumo ir tikslingumo, o sudarytas vidaus sandoris dėl keleivių vežimo vietinio reguliaraus susisiekiimo autobusų maršrutais, neatlikus perkamų paslaugų ir jų rinkos kainų analizės, neužtikrina, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos efektyviausiu ir racionaliausiu būdu. Neteisingai nustačius ir apskaičiavus 1 km savikainą, Savivaldybės biudžetui padaryta 75,9 tūkst. Eur žala (žr. 3 skyriaus 3 poskyrį).

Parengtos netinkamos priemonės ir tikslinės paslaugų gavėjų grupės vykdant Sveikatos apsaugos politikos įgyvendinimo ir sporto programos projektus, neanalizuojamas ir nevertinamas numatytų priemonių rekomendacijoms įgyvendinti efektyvumas ir rezultatyvumas, Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas 2022 metams patvirtintas tik 2022 m. gruodžio 14 d. (žr. 3 skyriaus 4 poskyrį).

Audito metu atlikus valstybinės žemės nuomos skolininkų nepriemokų išieškojimo analizę nustatėme, kad skolų išieškojimas galėtų vykti efektyviau, o su skolų nemokančiais skolininkais sutartys turėtų būti nutraukiamos. (žr. 3 skyriaus 5 poskyrį).

Savivaldybės biudžetinių įstaigų sąskaitose metų pabaigoje lieka dideli veiklos pajamų lėšų likučiai. Neužtikrinamas teisės akto reikalavimas, kad biudžetinė įstaiga programų išlaidoms padengti pirmiausia turi panaudoti veiklos pajamas (žr. 3 skyriaus 6 poskyrį).

Nuo 2013 m. teikėme pastebėjimus dėl Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos struktūros, kuri neleidžia efektyviausiu būdu įgyvendinti įstaigai keliamų tikslų ir uždavinių racionaliai panaudojant turimus išteklius, rekomendavome ją tobulinti, tačiau iki šiol Bibliotekos struktūra neoptimizuota. Dar 2019 metais Savivaldybės administracijai rekomendavome nustatyti pareigybių skaičiaus normatyvus ir periodiškai atlikti pareigybių skaičiaus pagrįstumo vertinimą įstaigose. Iki šiol pareigybių skaičiaus įstaigose normatyvai nenustatyti. 2021 metais atkreipėme Savivaldybės administracijos dėmesį, kad patvirtinti Savivaldybės ir Socialinio būsto sąrašai nėra tikslūs, nes į sąrašus įrašyti nebetinkami eksploatuoti būstai. 2022 m. Savivaldybės būsto fondo sąrašai buvo patikslinti tik iš dalies. (žr. 3 skyriaus 7 poskyrį).

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti dėl Savivaldybės lėšų bei turto valdymo ir naudojimo.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ UŽ SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINĮ, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO BEI TURTO VALDYMĄ IR NAUDOJIMĄ

Savivaldybės administracijos direktorius atsakingas už Savivaldybės 2022 metų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei už Savivaldybės biudžeto bei turto valdymo ir naudojimo teisėtumą, Savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą, bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina parengti konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos ir užtikrinti teisėtą, efektyvų, ekonomišką, rezultatyvų lėšų bei turto valdymą ir naudojimą.

Biudžeto asignavimų valdytojai atsako už jiems perduotų Savivaldybės lėšų bei turto valdymo ir naudojimo teisėtumą, efektyvią vidaus kontrolę, programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą, ataskaitų rinkinių, pagal kurių duomenis parengti Savivaldybės konsoliduotieji ataskaitų rinkiniai ir kitų ataskaitų pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir kitų teisės aktų reikalavimus teisingą parengimą ir pateikimą laiku.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Savivaldybės biudžeto vykdymą, ataskaitų rinkinių rengimo procesą, Savivaldybės lėšų bei turto valdymo ir naudojimo teisėtumą.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ UŽ AUDITĄ

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos o Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi ir naudojami laikantis teisės aktų reikalavimų ir, remiantis atliktu auditu, pateikti auditoriaus išvadą su mūsų nuomone dėl Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės lėšų bei turto valdymo ir naudojimo. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti auditu, kuris atliekamas pagal Tarptautinius audito standartus. Iškraipymai, kurių gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai nustatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės interneto tinklalapyje <https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2022/07/auditoriaus-atsakomybe.pdf>.

Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Audito išvadą teikiame kartu su audito ataskaita.